

Det lutherske Verdensforbund og økumenien

Efter mødet mandag, den 7. november 2005 mellem pave Benedikt XVI og en delegation fra Det lutherske Verdensforbund, anført af biskop Mark Hanson, gav denne et interview til pressebureauet Zenit om de punkter, der forener lutheranere og katolikker, og om de spørgsmål, der stadig skiller dem

Fra Zenit ¹

I sin tale til Dem efterspurgte paven en "tålmodig dialog" på den økumeniske vej. Synes De, at denne dialog til tider er "utålmodig"?

– Jeg synes ofte, at lægfolk er mere utålmodige end teologer. Jeg tror, at teologer erkender de store fremskridt, vi har gjort, og alvoren i de spørgsmål, der stadig ligger foran os.

Men jeg tror, at der i verden i dag er, hvad kardinal Kasper ofte kalder en økumeni i liv, en spiritualitet af økumeni, hvor lægfolk beder sammen, læser Skriften sammen, engagerer sig i fælles arbejde i verden, og i USA ser vi ofte, at lutheranere og katolikker gifter sig med hinanden, og jeg tror, de længes efter at dele eukaristien, som jeg gør.

Jeg tror, at vi alle har dette som vores forpligtelse: Før vi fuldt ud er ét i eukaristien, vil vi ikke være ét, som Kristus har gjort os ét.

Jeg tror, vi begge erkender, at der er alvorlige teologiske problemer tilbage. I modsætning til katolikkerne begynder vi lutheranere ofte at dele eukaristien, før vi har løst alle vore teologiske uenigheder, fordi vi tror, at dét at dele eukaristien hjælper os til at blive ét snarere end, at det er en belønning ved afslutningen af diskussionerne. [...] I USA begynder vi nu at dele eukaristien med Den forenede Metodistkirke: Vi deler kommunionen, selv om vi endnu ikke fuldt ud har fællesskab.²

Men dette ville ikke være tilfældet med katolikker, og jeg kan forstå hvorfor. Jeg tror, at dét, pave Benedikt XVI sagde i sit budskab til mig og også sagde, da han var i Tyskland, er, at vi ikke må lade de institutionelle spørgsmål, som deler os, blive så vigtige, at vi taber Guds Ord, som fylder så

¹ Oversat af Lillian Kristensen

² Bemærk den dobbelte betydning af ordet *communion*: We all share Holy Communion together although we are not yet fully in communion

meget i begge kirker og i verden med Guds nærvær, af syne. Jeg synes, at det var en meget nyttig udtalelse, så at vi vil være opmærksomme på suveræniteten af Guds Ord, både i Kirken og i verden.

For seks år siden underskrev Det lutherske Verdensforbund og Den romersk-katolske Kirke *Fælleserklæringen om Retfærdiggørelse*. Det var en vigtig milepæl, og vi ønsker at være sikre på, at den gensidige forståelse fortsætter med at leve i vore kirker. Vi talte også med paven om dette.

Er økumenisk dialog let for Dem i Deres hverdag?

– For mig som præsiderende biskop i en stor kirke er det, ja. Jeg leder Den evangelisk-lutherske Kirke i USA, som er den største lutherske kirke i Amerika.

Vi er meget engagerede i vore økumeniske forbindelser, vi har trofaste fælles partnere, vi har nær kontakt og styrker hele tiden vore økumeniske forpligtelser, så det er meget vigtigt for mig.

Jeg tror, der findes en økumeni i kirkelige relationer – dvs. fra kirker til kirker. Det betyder, at vi må tale om teologiske spørgsmål og altid søge efter veje til at uddybe vor enhed, men aldrig ved at se bort fra vore forskelligheder.

Som kardinal Kasper udtrykker det, tror jeg også, at der findes et liv i økumeni, som lægfolket deler – det vil sige på græsrodsniveau – og jeg tror også, at der findes, hvad jeg vil kalde missionerende økumeni, nemlig mellem kristne, der arbejder sammen i verden.

For eksempel, tog jeg efter orkanen Katrina ned og var vidne til ødelæggelserne. En kristen dér sagde til mig: "Orkanens vinde ødelagde ikke alene vore hjem og afslørede for verden, at der er fattigdom i Amerika, men de blæste også vore forskelle som kristne bort, og som et svar på orkanen er vi ét, katolikker, anglikanere, lutheranere, presbyterianere ... fordi vi har brug for at være ét for at genopbygge vore liv og samfund."

Jeg tror, der er mange spørgsmål i verden hvor vi har brug for at være ét, for at svare på fattigdom over for rigdom, forsvare menneskerettigheder, tage vare på skaberværket.

Det, som jeg ser over hele verden, når jeg rejser rundt, er, at ikke alene kristne mødes, men kristne, jøder og muslimer mødes omkring tre spørgsmål: stoppe sult, formindske fattigdom og tage vare på skaberværket.

Dette er spørgsmål, der samler mennesker af tro i verden i dag.

I juni kom 43 forskellige religiøse ledere til Washington, D.C. Vi samledes i en fælles forpligtelse om at stoppe sulten i verden. Jeg synes, det er et magtfuldt tegn, at vi ikke benægter vore forskelle, men mødes for menneskeheden og skaberværkets skyld.

Tror De, at traditionelle protestantiske kirker er mindre vitale end de ny fællesskaber, der vokser frem i Staterne så vel som i Latinamerika og andre steder?

– Dette fænomen eksisterer sandelig. I den voksende udkant af den kristne kirke i USA er der kirker, der ikke tilhører en bestemt trosretning. Der er lokale kirker, der vokser meget hurtigt.

De har en liturgisk stil, der ikke er orienteret mod sakramenterne, men meget mere mod at synge lovprisningssalmer og at prædike. Selv om de er meget uformelle, er de meget attraktive især for forstadsfamilier med børn, hvis liv er meget hektisk, og som ofte lades i stikken af mere regelrette religiøse traditioner.

Som lutheranere kæmper vi med spørgsmålet om, hvordan vi kan være tro overfor traditionen i vort liturgiske liv, mens vi også indser, at vi lever på et meget anderledes tidspunkt og sted.

Jeg tror, at dette ofte er sandhed for lutheranere i verden. For nylig, da jeg var i Vest Afrika, og også i Chile og Brasilien, sagde lutheranere, at mange af dem forlader kirken og går over til Pinsekirkene, de karismatiske bevægelser, delvis på grund af den måde, vi holder gudstjeneste på. Derfor, tror jeg, må vi spørge os selv, hvordan vi kan være relevante i samtidens kontekst samtidig med, at vi ikke svigter dét, som er vores selvforståelse.

Jeg tror, der er to spørgsmål, som trækker i både katolikker og lutheranere i verden: på den ene side sekularisering, som er mere synlig i Europa, og på den anden side fundamentalisme. Vi må tale om, hvordan vi svarer på dem begge.

Sekularisering prøver i sidste ende at overbevise mig om, at jeg er verdens centrum, og at mine største bekymringer skulle være at have det sjovt og forbruge, som var der intet liv efter mig.

Fundamentalisme, på den anden side, prøver at give et anderledes svar: en meget streng eksistens, som fokuserer på livet efter døden. Jeg tror, at både lutheranere og katolikker kan tilbyde et alternativ.

Hvad er den største grund til at fortsætte adskillelsen mellem lutheranere og katolikker?

– Jeg tror, det er den måde, vi forstår Kirken og præsteembedet på, for indtil vi får løst de teologiske spørgsmål om vores forståelse af kirke og præsteembede, vi vil ikke komme til at dele eukaristien – og disse er ikke nemme spørgsmål.

Vi gjorde store fremskridt om retfærdiggørelse, som jeg synes, gav os mod. Jeg tror, at nogle, især lutheranere, troede, at når vi én gang havde underskrevet *Erklæringen om retfærdiggørelseslæren*, ville vi hurtigt have fælles eukaristi. Nu ved vi, at dette ikke sker. Selvom vi i et vist omfang er enige om et spørgsmål, som ikke længere skulle skille os, er vi ikke fuldstændig enige.

Og jeg håber, at vi kan bringe dette koncept med i vores samtale om eukaristien, for – som jeg nævnte for pave Benedikt – både lutheranere og katolikker taler forskelligt om eukaristien. Vi tror begge, at Kristus er nærværende i brødet og vinen og hele verden, og det er en vigtig enighed. Vi har nu behov for at tale mere om, hvad og hvem der gør Kristus nærværende i eukaristien, og det er dér, vi løber ind i forskelle.

Jeg tror, pave Benedikt gør ret i at blive ved med at kalde os til Guds Ord og til verden og til vidnesbyrdet.

Vi må tale om fattigdom og menneskerettigheder. Da jeg var her for to år siden og mødtes med pave Johannes Paul II, var det to dage efter, at krigen med Irak var begyndt, og begge talte vi i enighed meget kraftigt imod denne krig. Som religiøse ledere må vi fortsætte med at tale kraftigt imod krig og vold.

Klik her for at udskrive artiklen (printerens skal være tændt)

Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt (Outlook skal være startet)

Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk